

Hvis motivation er problemet – er ungepakken så svaret?

Noemi Katznelson,
Center for Ungdomsforskning,
DPU, Aarhus Universitet

Hvor er problemerne?

Unge motivation og rationale i forhold til uddannelse har ændret sig

90'erne - Lystvalgsdiskursen

Identitetsdannelse

- *Min mor har altid lært mig, at jeg ikke skal tænke en skid over jobmuligheder og penge - og at jeg skal gøre hvad jeg vil. Det har jeg også indtryk af, at det er det, der skaber de hele mennesker et eller andet sted.*
- (Ung på en ungdomsuddannelse, 1999)

00'erne - Måltretningsdiskursen

Kontraktstyring

- *1: Jeg er glad for, at jeg ved, hvad jeg skal.*
- *2: Det ville være dejligt, hvis jeg vidste, hvad jeg skulle, og efter et stykke tid havde jeg nået mit mål. Jeg skal det her, og det er kun mit mål: At fuldføre en ungdomsuddannelse. Alligevel ville det være rart, at vide: Så skal jeg det og det!*
- (Ung på en ungdomsuddannelse, 2006)

10'erne – Konkurrencediskursen

Vindere og tabere

- *Der er én der kommer og spørge mig, om jeg gider hjælpe ham. Hvis det er noget jeg ved, der bliver givet karakter til, så vil jeg ikke hjælpe, fordi det synes jeg, det må de ligesom selv lave. Jeg synes bare, at han skulle tage og selv lytte efter.*
- (Ung på en ungdomsuddannelse, 2011)

10'ernes polarisering - Der produceres 'vindere' og 'tabere' som aldrig før

Et par ydereksempler:

- *Den 26 årige skatteminister*
- *Den 17 årige arbejdsløse, som oplever at være hægtet af al uddannelse og arbejde*

Men også mange imellem!

Er ungepakken svaret?

Svarene på udfordringen omkring 95 % målsætningen

90'erne - Lystvalgs- diskursen

Fokus på frit valg

- Uddannelse til alle unge
- Den fri ungdomsuddannelse
- EGU
- Reform 2000
- ...

• **Tendenser:**

- *Individualisering*
- *Udbygning af udd.sys.*
- *Rummelige uddannelser*
- *Uddannelsesøkonomien vinder frem*

00'erne - Målningsdiskursen

Målning af indsatsen

- Uddannelsesplaner
- Mentorordninger
- Særlige forløb for særlige unge
- Øget vejledning og mere målrettet vejledning
- Psykologtilbud
- Grundforløbspakker

• **Tendenser:**

- *Individualisering*
- *Skærpet fokus på udsatte*
- *Niveaudeling*
- *Arbejdsmarkedets behov*

10'erne – Konkurrencediskursen

Differentiering

- Praktikpladser
- Pligt til uddannelse el. job
- Fjernelse af ungeydelsen
- Uddannelsesparathed
- Kommunale tilbud for de 15-17-årige
- E-vejledning
- Samarbejde
- Fleksuddannelsen

• **Tendenser:**

- *Tydelige krav*
- *Stram styring – samarbejde - sammenhænge*
- *Uddannelsesstilbud til udsatte*
- *Arbejdsmarkedets behov*
- *-Fokus på rammer – ikke indhold*

Indsatser for at få flere unge til at gennemføre findes på mange niveauer

1. Institutionsniveau (struktur)(eks. samarbejde, sammenhænge, praktikpladser)
2. Undervisningsniveau (pædagogisk)(eks. undervisningsdifferentiering, 2-lærer ordninger)
3. Individniveau (eks. UPV, e-vej, mentorordninger)
4. Rammefaktorer som boligforhold, sociale og trivselsrelaterede forhold

- Strammer-vejen - en del af den nuværende ungdomsgeneration er tabt – sats på bredden og eliten
- Den pragmatiske vej – tilpas uddannelserne og pædagogikken til en større spredning i ungegruppen
- Den idealistiske vej – gentænke de ufaglærte på arbejdsmarkedet og øge de uddannelsesmæssige muligheder